

h.s. croes*
r.m. wever †
p.j. tchong**
i.r. wever*
e.c wever-croes**
a.a. ruijz*
g.b. wever**

CROES WEVER TCHONG
advocaat* belastingadviseur**

Origineel per e-mail

tel: +(297) 582 2138
fax: +(297) 583 2363

e-mail direct: hsc@lawyersaruba.com

✉ postbus 650 • oranjestad • aruba

Aan de Raad van Bestuur WODC

uw referentie

uw brief • fax • e-mail van

onze referentie
0070000

datum
12/04/2012

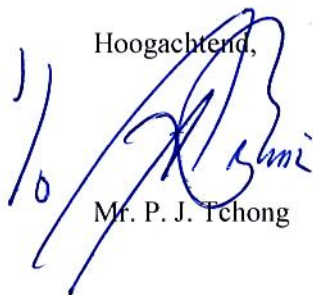
betreft
WODC

blz. 1 van 1

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij treft u aan onze reactie op het eind vorig jaar verschenen rapport van het WODC inzake
"De Staat van Bestuur in Aruba".

Hoogachtend,

1/10

Mr. P. J. Tchong

Inleiding

Croes Wever Tchong (“CWT”) is een kantoor van advocaten en belastingadviseurs in Aruba dat inmiddels haar 40-jarig bestaan heeft gevierd¹.

Tegen onze gewoonte in om niet of hoogst zelden te reageren op perspublicaties over ons kantoor menen wij om redenen die wij hieronder uiteen zullen zetten, toch commentaar te moeten geven op het eind september 2011 wereldkundig gemaakte rapport van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (“WODC”) “De staat van bestuur van Aruba”. Immers, met de in het rapport vele malen ten tonele gevoerde “landsadvocaat” wordt ons kantoor, in het bijzonder de vele malen ten tonele gevoerde “broer van de Minister van Justitie” partner Hendrik Croes, bedoeld waardoor een beeld wordt geschapen als zouden de zorgen over de rechtshandhaving en de deugdelijkheid van bestuur op Aruba terug te voeren te zijn op het bestaan van ons kantoor. Dat is echt te veel eer voor wie de feiten van verhalen weet te onderscheiden!

Het WODC rapport: aanleiding, opdracht en methode

Aan WODC rapport lag ten grondslag een overeenkomst van 25 november 2009 tussen de vlak daarvoor aangetreden minister-president van Aruba (Mr. M.G. “Mike” Eman van de Arubaanse Volks Partij AVP) en de (toenmalige) staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (drs. A. Th. B. “Ank” Bijleveld-Schouten van het CDA) (Bijlage 2 van het rapport), getiteld “De gezamenlijke onderzoeksopdracht naar de Staat van Bestuur van Aruba” (de “onderzoeksopdracht”). Overeengekomen werd de onderzoeksopdracht te verstrekken aan het WODC waarbij voor wat betreft de opdracht verwezen werd naar de bijlage bij die overeenkomst (de “bijlage bij de onderzoeksopdracht”).

Aanleiding voor dat onderzoek zou zijn²:

“Dat er signalen zijn die maken dat Aruba en Nederland zich zorgen maken over de rechtshandhaving en de deugdelijkheid van bestuur op Aruba, ...”

Klaarblijkelijk was het verkiezingsresultaat van 2009, waarbij de Movimiento Electoral di Pueblo, de MEP, het veld als regeringspartij moest ruimen voor de AVP, voor de ondertekenaars van de overeenkomst niet voldoende om die zorgen weg te nemen.

Gelet op de volgens het WODC gevolgde multimethodebenadering begrijpen wij, dat er sprake zou zijn van een sociaalwetenschappelijk en bestuurskundig onderzoek waarvan de gegevens voortkomen uit 86 gesprekken met anonieme sleutelinformanten en uiteenlopende schriftelijke bronnen³. Het over een periode van bijna 2 jaar tot stand gekomen rapport beslaat volgens haar inhoudsopgave 333 bladzijden.

---

¹ Een profiel van onze firma is te vinden op www.lawyersaruba.com en op de website van de Martindale-Hubbell www.martindale.com.

² Considerans 1 van de overeenkomst. In het voorwoord van het rapport, blz. 5, kort samengevat met: “[...] signalen dat de deugdelijkheid van bestuur en de rechtshandhaving in Aruba te wensen over zouden laten”.

³ Blz. 15, alinea onderaan, en blz. 43.

Aangezien wij niet sociaalwetenschappelijk geschoold zijn, hebben wij bij integere sociale wetenschappers bij uitstek ons oor te luisteren gelegd en zijn aldus te weten gekomen, dat het zeer ongebruikelijk is bronnen niet te vermelden, ofschoon het nergens expliciet verboden wordt met anonieme respondenten of informanten te werken en dat dat in wel heel bijzondere gevallen ook gebeurt. De onderzoeker kan dan echter nooit met zekerheid weten hoe betrouwbaar die respondent of informant is. Om dat probleem te ondervangen poogt men de informatie uit de ene bron te confronteren met informatie uit andere bronnen, wat dan ook in dit rapport wordt aangeduid met de multimethodebenadering. Daarbij is echter geen rekening gehouden met het feit dat vele bronnen in Aruba ‘gelieerd’ zijn. Een bericht in de ochtendkrant, de AVP-gezinde “Diario”, waarin een voormalige minister zwart wordt getekend, en dat in het avond nieuws van de – AVP – televisiezender ATV wordt herhaald, kan als ‘betrouwbare’ bron dienen, omdat er zou zijn voldaan aan de multimethodebenadering! En het hoeft niet eens waar te zijn!

Daarmee wordt uiteraard de (mogelijke) onbetrouwbaarheid van de bron nimmer (volledig) opgeheven. De reden om te kiezen te werken met anonieme respondenten of informanten moet dan wel zo gewichtig zijn, dat het die keuze rechtvaardigt. De aangedragen reden, namelijk de polarisatie⁴, waaraan het rapport van 333 bladzijden nauwelijks 2 bladzijden besteedt⁵ (zie hierna), kan niet overtuigen. Reeds om die reden en vanwege het buiten toepassing laten van het recht van hoor en wederhoor, hebben wij de grootst mogelijke twijfel omtrent het wetenschappelijke gehalte van het onderzoek.

Het voorgaande gezegd hebbende, willen wij een aantal kanttekeningen plaatsen alvorens in te gaan op het voor ons kantoor relevant deel van het WODC onderzoek zonder te pretenderen volledig te zijn geweest.

“Feiten” en “verhalen” onderscheiden

In de bijlage bij de onderzoeksopdracht⁶ staat:

“Tegelijkertijd blijven er ontwikkelingen spelen die voeding geven aan de gedachte dat op het terrein van deugdelijk bestuur (waaronder begrepen integriteit)/rechtshandhaving nog veel te verbeteren is. Alleen al hierom wordt onderzoek nodig geacht dat meer duidelijkheid en transparantie biedt, waardoor feiten en verhalen van elkaar onderscheiden kunnen worden. ....”

In het rapport staat⁷:

“De opdrachtgevers stellen behoefte te hebben aan een onderzoek ‘dat duidelijkheid en transparantie biedt, waardoor feiten en verhalen van elkaar onderscheiden kunnen worden.’”

Om vervolgens te vermelden⁸:

“Voorafgaand aan de uiteenzetting over de aanpak van dit onderzoek past een algemene kanttekening. Het WODC is geen opsporingsinstantie. Dit betekent onder

---

⁴ Het rapport, blz. 52 laatste alinea.

⁵ Onderdeel 5.3.2 aanvangende voorbij halverwege onderaan blz. 95 en eindigende ver voor halverwege blz. 97 boven.

⁶ Blz. 315 van het rapport, tweede volle alinea onder de kop “Doelstelling van het project”.

⁷ Het rapport, blz. 27, eerste alinea.

⁸ Het rapport, blz. 31, 3^e alinea.

andere dat waar we ‘verhalen’ over bijvoorbeeld belangenverstrengeling opvangen, we wel trachten na te gaan waar deze op zijn gebaseerd, maar lang niet altijd een uitspraak kunnen doen over hun feitelijke juistheid. Het feit dat dergelijke verhalen de ronde doen en hoe daar ter plaatse mee wordt omgegaan, is op zichzelf een relevant fenomeen voor dit onderzoek.”

Waar klaarblijkelijk de opdrachtgevers behoefte hadden aan onderzoek waardoor **“feiten” en “verhalen”** van elkaar zouden kunnen worden onderscheiden, stelt het WODC dat het niet “altijd” een uitspraak kan doen over de feitelijke juistheid van die verhalen. Wat zijn dan de “feiten” en wat zijn dan de “verhalen”? Hoe zo duidelijkheid en transparantie?

De “verhalen” doen de ronde dat Nederland in Aruba de AVP heeft geholpen de verkiezingen in 2009 te winnen zoals zij eerder en nadien de PAR in Curaçao enkele malen heeft geholpen de verkiezingen daar te winnen en op Bonaire de UPB weer in het zadel heeft geholpen met een paleisrevolutie. Verhaal of feit? Doet er niet toe zegt het WODC, het feit dat die verhalen de ronde doen is op zichzelf een relevant fenomeen voor onderzoek. We wijzen op de antisemitische “verhalen” die uiteindelijk tot de Jodenvervolging in de Tweede Wereldoorlog leidden. Het is wrang te moeten lezen dat ook deze “verhalen” – zonder uitspraken over de feitelijke juistheden – (wederom) op zich relevante fenomenen voor onderzoek zouden zijn.

Reeds daarom roept het rapport twijfels op. Maar er is meer.

Op blz. 51 e.v. vinden wij:

“In de onderzoeksopdracht was sprake van verschillende onderzoekstrajecten, waarvan het WODC-traject er één zou zijn. Naast het WODC-onderzoek zou er tevens een voorbereidend strafrechtelijk vooronderzoek worden ingesteld en zou opdracht gegeven worden aan de CAD van Aruba om onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van overheidsuitgaven. Het wetenschappelijk onderzoek zou gebruik kunnen maken van deze onderzoeken en van onderzoeken van het OM van Aruba. Een algemeen voorbereidend strafrechtelijk vooronderzoek kwam echter niet tot stand. De CAD verrichtte en verricht diverse onderzoeken in het kader van haar taak, maar deze stonden niet expliciet in het teken van de bredere problematiek die aanleiding was voor de onderzoeksopdracht aan het WODC. Dit heeft grenzen gesteld aan de mogelijkheid tot een evaluatie te komen. Juist instanties als de CAD en het OM beschikken over de bevoegdheden, expertise en capaciteit om in afzonderlijke dossiers tot waarheidsvinding te komen. Het WODC heeft dergelijke bevoegdheden niet en in zaken waar deze door andere organen niet zijn ingezet, bemoeilijkt dat het analyseren en trekken van conclusies.”

Dit alles valt inderdaad in de bijlage bij de onderzoeksopdracht⁹ te lezen. Het voorbereidend strafrechtelijk vooronderzoek zou geschieden in samenwerking met het Bureau Integriteit Openbare Sector waartoe Nederland opdracht zou geven. Dat onderzoek kwam echter niet tot stand en naar de reden kunnen wij slechts gissen. Indien het O.M. in Aruba voldoende aanwijzingen zou hebben die een strafrechtelijk onderzoek indiceren, dan heeft het O.M.

---

⁹ Blz. 315 e.v. van het rapport.

geen boodschap aan het WODC. Aruba had, staat in de onderzoeksopdracht, in het kader van haar zorgen reeds opdracht gegeven aan de CAD onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van overheidsuitgaven, maar klaarblijkelijk was er geen afstemming tussen de CAD en het WODC, want ook de CAD deed geen onderzoeken die expliciet in het teken van de bredere problematiek stonden. Ook naar de reden hiervan kunnen wij slechts gissen. Dit alles doet het WODC af met

“Het WODC heeft dergelijke bevoegdheden niet en in zaken waar deze door andere organen niet zijn ingezet, bemoeilijkt dat het analyseren en trekken van conclusies.”

Wat is dan nog de zin van het rapport waarvan in feite de bodem is weggeslagen?

Schriftelijke bronnen

Voor wat betreft schriftelijke bronnen wordt gezegd¹⁰

“Voorzichtigheid was voorts geboden bij het gebruik van berichten in de Arubaanse media. Deze zijn niet aangewend zonder toetsing aan materiaal uit andere bronnen.”

De suggestie wordt gewekt alsof toetsing aan andere bronnen die “verhalen” dan tot “feiten” zouden verheffen. Dat doet degenen die bekend zijn met de lokale omstandigheden toch direct de wenkbrauwen fronsen! Men hoeft om “WODC wetenschappelijk onderzoek” te bedrijven slechts twee media te vinden die hetzelfde verhaal vertellen en dan is het verhaal tot feit verheven?

Mondelinge bronnen: de begeleidingscommissie

Er werd een begeleidingscommissie van 6 leden benoemd waarvan de samenstelling in bijlage 1 van het rapport is te vinden. In het rapport is over het doel en de taken van de begeleidingscommissie weinig of niets te vinden. Alleen op blz. 6 - in het voorwoord - lezen wij:

“De leden van de begeleidingscommissie zijn, in hun rol van klankbord voor de onderzoekers, zeer actief betrokken geweest bij het onderzoek.”

Een lid van die commissie is een advocaat werkzaam bij een concurrent van ons kantoor! Hoe objectief is nog het onderzoek?

Mondelinge bronnen: anonieme respondenten

In onderdeel 2.3.2 (“Interviews”) staat¹¹:

“Er zijn verspreid over vijf interviewrondes in de periode december 2009- maart 2011 .... 86 gesprekken gevoerd met respondenten in Aruba en Nederland. .... We hebben uitstekende medewerking verkregen van de benaderde personen en instanties. ... Ook van de zijde van leden van de regering en de Staten kregen wij veel medewerking. De identiteit van de respondenten is vertrouwelijk.”

De anonimiteit van respondenten of informanten, hebben wij begrepen, is in dit soort onderzoeken niet gebruikelijk, en het kiezen om met anonieme respondenten of informanten

---

¹⁰ Het rapport, blz. 47.

¹¹ Het rapport, blz. 47.

te werken, moet dan wel zo zwaarwegend zijn, dat het die keuze rechtvaardigt (zie hierboven). Het rapport zegt dat het om sleutelfiguren gaat die op enigerlei wijze verbonden zijn geweest aan of expertise hebben over diverse organisaties die iets specifiekere worden benoemd. De gevolgde methodiek van interviews wordt omstandig uiteengezet. In het onderdeel 2.5 (“Restricties”) wordt gezegd waarom voor anonimiteit is gekozen¹²:

“De polarisatie was ook een reden om de identiteit van respondenten af te schermen, ook in gesprekken met andere respondenten en in de rapportage.”

Polarisatie

Even daarvoor stelt het rapport dat de polarisatie binnen de Arubaanse politiek gevolgen zou hebben gehad voor de bereidheid van sommige potentieel interessante gesprekspartners om de schrijvers te woord te staan. Polarisation in de politiek is niet een Arubaans fenomeen¹³ en evenmin die van de kleinschaligheid. Aan de polarisatie in Aruba worden vervolgens, in het rapport dat 333 bladzijden telt, nauwelijks 2 bladzijden gewijd (zie noot 5 hierboven) waarbij voornamelijk geput wordt uit informatie van niet onverdachte bron, namelijk de Fesca, het “wetenschappelijk bureau” van de AVP¹⁴, c.q. AVP politici, zonder tot een overtuigende conclusie te komen omtrent de oorzaak voor en de gevolgen van de polarisatie in Aruba. Geconcludeerd wordt¹⁵:

“Zoals bleek, was het inderdaad zo dat de AVP meer initiatief toonde deugdelijk bestuur te bevorderen en daar ook werk van maakte toen zij aan de macht was; ook de huidige AVP-regering ondernam, zoals bleek en nog zal blijken, daartoe verschillende initiatieven, waaronder de Sociale Dialoog.”

Toen de AVP aan de macht was speelde ook de Fondo zaak¹⁶ die toch moeilijk als het bevorderen van deugdelijk bestuur kan worden aangemerkt. Als sociale dialogen tot de initiatieven voor het bevorderen van behoorlijk bestuur moeten worden gerekend, zoals het WODC stelt, dan hebben de talrijke sociale dialogen waar de huidige regering telkens naar grijpt en heeft gegrepen, klaarblijkelijk niet behoorlijk bestuur bevorderd gelet op de vele schandalen die thans weer spelen en die toch ook moeilijk als het bevorderen van deugdelijk bestuur kunnen worden aangemerkt.

Waarom CWT niet of hoogst zelden reageert

Over ons kantoor c.q. zijn partners zijn in de lokale pers jarenlang allerlei “verhalen” verschenen. Dat wij als een “MEP kantoor” worden aangeduid is een “verhaal” dat geen afbreuk doet aan het feit dat wij al meer dan 40 jaar diensten in een commerciële omgeving verlenen en in Aruba prominent aanwezig zijn.

Helaas werkt de lokale pers veelal niet conform de code van Bordeaux en daarom plegen wij niet of hoogst zelden te reageren.

---

¹² Het rapport, blz. 52.

¹³ Het rapport, blz. 95.

¹⁴ Fesca wordt, als wij goed hebben geteld, 33 keer in het rapport aangehaald.

¹⁵ Het rapport, blz. 97, 1e volle zin.

¹⁶ Wordt in onderdeel 7.2.2, blz. 139 e.v., van het rapport behandeld.

Het op een anonieme "zeer betrouwbare" bron steunende, "gelekte" WEEKBERICHT VNO –CONFIDENTIEEL van 15 januari 2009, waarover breed in het verkiezingsjaar 2009 in de lokale pers is gerapporteerd, is hier een voorbeeld van en wordt ook in het kader van Nederlandse inmenging bij de verkiezingen in Aruba, genoemd. Daarin staat ondermeer:

- *Hendrik Croes is zeer actief met het behartigen van zijn zakelijke belangen op Bonaire en Curaçao (en vanzelfsprekend Aruba). Hierbij kan hij Nederland (dat steeds meer transparantie van bestuur eist) niet gebruiken. De MEP zal dan ook de komende tijd meer op ramkoers richting Nederland gaan, op instructie van Hendrik Croes*
- *Het gebruik van hakenkruizen tijdens de demonstraties tegen de RTC op Curaçao vond plaats op instigatie van en naar een idee van Hendrik Croes.*
- *Het politieke spel met Nederland wordt door Hendrik Croes met de volgende spelers en rollen ingevuld: ....".*

Anders dan de schrijver, de heer Rob Vermaas, toentertijd vertegenwoordiger van Nederland op Curaçao en in Aruba, van dat weekbericht insinueert, heeft Hendrik Croes geen zakelijke belangen in Bonaire en Curaçao, hij heeft die ook nooit gehad. Hij was noch de instigator noch de verzinner van het idee om met hakenkruizen te demonstreren op de vooravond (14 december 2008) van de RTC of enige andere demonstratie. Ofschoon hij als algemeen adviseur van de RTC was uitgenodigd, was hij op 14 december 2008 niet eens op Curaçao, maar reisde op 15 december 's ochtends daar naar toe en heeft zich daar steeds bevonden in het gezelschap van de Minister President en de Staatsraad van Aruba. Maar de heer Vermaas is niet de enige verzinner van kletspraatjes, mogelijk heeft hij dat geleerd van vooral de eigenaar en hoofdredacteur van het Arubaanse dagblad Diario die via dat dagblad sinds 1989 een persoonlijke vete tegen Hendrik Croes uitvecht, toen die als minister van Justitie van Aruba zeer tegen de zin van de eigenaar van Diario, de drugsmaffia met wettelijke maatregelen heeft bestreden en de grondslag voor de opvolgende regeringen in deze strijd heeft gelegd. Niet ondenkbeeldig is, dat die eigenaar en hoofdredacteur zelf één van de "zeer betrouwbare" bronnen voor het WODC was.

Echter, als onze opposenten pogen, door die "verhalen" van een laagje "WODC wetenschappelijke onpartijdigheid en objectiviteit" te voorzien en dan tot "feiten" te verheffen, dan is de maat vol!

De "landsadvocaat"

Weg alle krokodillen tranen over het afschermen van de identiteit in de kleinschalige context van Aruba¹⁷:

".... waar het noemen van alleen de instantie of functie voor lezers voldoende kan zijn om te weten wie er wordt aangehaald."

Wie is "de landsadvocaat"¹⁸?

Het WODC begint met te citeren uit het ARA jaarverslag 2000-2004:

---

¹⁷ Het rapport, blz. 52.

¹⁸ Onderdeel 7.2.4. op bladzijde 146 e.v.

*"De motivering in deze ministeriële beschikkingen is nagenoeg identiek van tekst. .... Deze motivering komt in een vreemd daglicht te staan wanneer vervolgens blijkt dat de meeste opdrachten zijn verstrekt aan twee advocatenkantoren. In 2000 ging het om twee andere advocatenkantoren dan in de jaren 2001-2004."*¹⁹.

Even daarvoor vermeldt het WODC rapport²⁰

Het inhuren van een landsadvocaat is onderworpen aan de CV ("Comptabiliteitsverordening", CWT) 1989. De ARA (Algemene Rekenkamer Aruba, CWT) traceerde in dit verband 369 "ministeriële beschikkingen. Van deze hadden er 267 betrekking op 'de gunning van rechtszaken aan advocaten in het kader van juridische gevallen tegen het Land'. In geen van deze 267 gevallen werd gescoord op de vier toetsingscriteria van de ARA. De motivering voor deze afwijkingen was steeds dat openbaar aanbesteden 'ondoelmatig' zou zijn."

Het gaat dus om **267 gevallen**.

Alhoewel de ARA het over 4 advocatenkantoren heeft, luidt het opschrift van dit onderdeel van het rapport niet "de landsadvocaten" maar "de landsadvocaat", dus in het enkelvoud. Voor wat betreft de MEP-periode (najaar 2001-2004) ging het volgens het WODC in ongeveer de helft van de gevallen om het kantoor van een minister en oud-minister van Justitie van de MEP, die als minister op die post werd opgevolgd door zijn broer (dat zouden dan 2 kantoren zijn) om te vervolgen:

"Zoals hieronder nog zal blijken, trad het betreffende kantoor ook in de jaren 2005-2009 op als landsadvocaat."

We zijn dus van 4 naar 2 naar 1 kantoor gegaan!

Dat kantoor blijkt het kantoor van de:

*".... oud-minister van Justitie van de MEP, die als minister op die post werd opgevolgd door zijn broer."*²¹

Dat zijn wij dus. Het WODC durft echter geen namen te noemen. Maar dat hoeft ook niet want in Aruba is het noemen van alleen de functie voldoende om te weten wie wordt bedoeld.

Het WODC vermeldt in noot 421, blz. 147:

"Het is in Nederland geen gebruik dat de titel van landsadvocaat aan een ander wordt verstrekt zodra er een nieuwe regering aantreedt. In Nederland is de titel van landsadvocaat sinds 1999 verleend aan mr. G.J.H. Houtzagers, partner bij Pels Rijcken, www.pelsrijcken.nl/pagina/154/landsadvocaat.html."

Aan die website ontleen wij:

"Net als veel bedrijven en organisaties maakt de Staat gebruik van een vaste, externe advocaat, die werkt volgens de regels die gelden voor alle advocaten in Nederland. Bij

---

¹⁹ Het rapport, blz. 147.

²⁰ Het rapport, blz. 146.

²¹ Het rapport, blz. 147.

Koninklijk besluit is geregeld dat deze advocaat de titel landsadvocaat draagt. Ook ligt vast dat deze advocaat onafhankelijk is en niet in dienst van de Staat. De huidige landsadvocaat, ..., is verbonden aan Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn advocaten & notarissen. Alle advocaten van Pels Rijcken werken ook in de landspraktijk en zijn hierdoor gebonden aan de verplichtingen die horen bij de functie van landsadvocaat. Zij behandelen gezamenlijk jaarlijks meer dan duizend zaken voor de Staat. Daarnaast werken zij ook voor andere cliënten. .... De Staat is niet verplicht van de diensten van de landsadvocaat gebruik te maken. De landsadvocaat moet wel altijd bereid zijn om als advocaat voor de Staat op te treden. Zij moeten zich daarvoor altijd vrijhouden. ....".

Alhoewel wij het een eer vinden in één adem met de al decennia lang (al ver vóór 1999) als landsadvocaten optredende Pels Rijcken genoemd te worden, is dit toch volksbedrog. Aan Hendrik Croes is nimmer bij klein KB of het Arubaanse equivalent (de ministeriële beschikking) de titel van landsadvocaat verleend. Ook werkten wij niet exclusief voor het Land Aruba en namen ook (vele en grote) zaken aan tegen het Land.

Evenmin doen wij jaarlijks "meer dan duizend zaken" voor het Land Aruba. In de periode 2001-2004 hebben wij 78 zaken voor het Land Aruba gedaan. Met andere woorden 29% van de 267 gevallen waarbij rechtszaken aan advocaten werden gegund en die volgens het WODC niet werd "gescoord op de vier toetsingscriteria van de ARA"²². Waarom alleen ons kantoor c.q. Hendrik Croes (er werkten in die periode 4 andere advocaten samen met 2 fiscalisten op ons kantoor) met landsadvocaat wordt aangeduid, zou het WODC toch eens moeten uitleggen. Pels Rijcken deed in die periode vermoedelijk nagenoeg alle zaken van de Rijksoverheid.

Het WODC rapport vermeldt²³

"De huidige AVP-regering maakt inmiddels geen gebruik meer van de diensten van het kantoor van deze advocaat. Zoals ook de ARA suggereerde en zoals verschillende respondenten bevestigden, is het in Aruba praktijk dat na een regeringswisseling een ander kantoor in de arm wordt genomen".

Desalniettemin staat alleen ons kantoor op de wetenschappelijk verantwoorde WODC methode als "landsadvocaat" geïdentificeerd.

Aanbesteding van diensten van advocaten; aanbestedingen door de Nederlandse overheid

Aan de benoeming in 1999 van mr. Houtzagers tot landsadvocaat ging geen (openbare of onderhandse) aanbesteding vooraf. Tijdens het schrijven van dit artikel toetsten wij de Nederlandse aanbestedingskalender – daar zijn aanbestedingen te vinden van het Rijk, de provincies en de gemeenten – met blanco zoekopdracht (dus alle publicaties) en met zoekopdracht "advocaten". Dat leverde op de dag dat wij toetsten, 71.392 respectievelijk 91 resultaten of te wel in 0.13% publicaties over aanbestedingen leverde het woord "advocaten" een resultaat op. Klaarblijkelijk is het aanbesteden van diensten aan advocaten nog lang niet

---

²² Het rapport, blz. 146.

²³ Het rapport, blz. 147.

Ons is niet bekend of de Nederlandse overheden zich aan de aanbestedingsregels houden. Wel vonden wij in de media een bericht dat het MKB heeft berekend dat ca. 70% van de aanbestedingen door de Nederlandse overheid niet volgens de regels verlopen²⁵. Of dit een “verhaal” of een “feit” is weten wij niet; in de ogen van het WODC zou dit wel een relevant fenomeen voor onderzoek moeten zijn! Misschien helpen wij het WODC hier aan een nieuwe opdracht!

Op blz. 148, onder het kopje “Vermeende overfacturering” staat:

Welk nut heeft dan het vermelden wat die “anonieme” respondenten stelden anders dan aan die “verhalen”, die “roddels” een wetenschappelijk tintje te willen geven? Zou het WODC bij de dienst juridische zaken²⁶ navraag hebben gedaan, dan zou zijn komen vast te staan waarom “eenvoudige zaken” (kortgeding in het weekend; ambtenaren zaak van een collega op die dienst, etc.) niet door die dienst werden behandeld.

Wat wel vast staat is, dat ons kantoor, in tegenstelling tot vele andere kantoren, waaronder die van huidige “lands(AVP)advocaten”, uren declaraties produceert! Het zou van evenwichtigheid hebben getuigd als het WODC ook daaraan aandacht had besteed. Maar, Barbertje moet hangen!

De WODC vervolgt²⁷:

“We kunnen wel proberen na te gaan of de kosten van advocaten voor het land transparant waren. De ARA constateerde in 2005 dat in de ministeriële beschikkingen ‘geen melding wordt gemaakt van de geraamde kosten van de dienstverrichtingen van de advocaten. ....’ ... De CAD stelde in 2010 dat dit ook niet goed mogelijk is. De uiteindelijke kosten kunnen volgens de CAD niet op voorhand berekend worden,

²⁴ Hof van Justitie EG, 13 november 2007, Commissie vs. Ierland, C-507/03.

²⁵ Zie: http://www.ideaonline.nl/page/5/81/Ministers_negeren_regels_voor_aanbestedingen_evenementen_IDEA_trekt_aan_de_bel.html.

²⁶ Thans de Directie Wetgeving en Juridische Zaken ("DWJZ"), voordien het Centraal Bureau Juridische en Algemene Zaken ("CBJAZ").

²⁷ Het rapport, blz. blz. 148.

daarom zouden vraagtekens kunnen worden geplaatst bij de wenselijkheid van toepassing van de aanbestedingsregels op het inhuren van advocaten. Al is het uurtarief bekend, dan is nog niet bekend hoe lang een zaak duurt en hoeveel uur er in rekening zal worden gebracht. De CAD ziet hier wel een risico, want dit ‘geeft ook ruimte voor misbruik met de urendeclaratie. De urendeclaratie van een advocaat kan namelijk nagenoeg niet worden gecontroleerd.’ .... De kosten zijn dus niet transparant.”.

Dit laatste is de conclusie van het WODC – niet die van de CAD. De CAD zegt dat de urendeclaratie van een advocaat nagenoeg niet kan worden gecontroleerd en dat dat ruimte voor misbruik schept. Maar dat geldt voor iedere urendeclaratie of die nu door de Landsadvocaat in Nederland of een advocaat in Aruba, of een andere beroepsbeoefenaar die op tijdbasis declareert, wordt gemaakt! Een urendeclaratie van een advocaat is natuurlijk wel te controleren als die er maar is en voldoende details bevat. Een ervaren advocaat kan dat. De onbekende factor die noch de opdrachtgever noch de advocaat in de hand heeft, is hoe lang een zaak zal duren en hoeveel tijd een zaak zal nemen. Vaak vragen opdrachtgevers om een schatting van de tijd en de kosten, zeg een begroting. Bij routine zaken is het vaak redelijk eenvoudig een schatting te geven. Als de zaak geen routine is – zoals vaak bij zaken van het Land Aruba – is het bijzonder moeilijk een schatting van de te besteden tijd (en dus kosten) te geven. In dat soort situaties vragen opdrachtgevers vaak om regelmatige declaraties dan wel om regelmatig op de hoogte te worden gehouden van de stand van hun rekening. De CAD zegt daarom terecht²⁸:

“ ... daarom zouden vraagtekens kunnen worden geplaatst bij de wenselijkheid van toepassing van de aanbestedingsregels op het inhuren van advocaten.”.

Dit onderschrijft waarom het in Nederland en de rest van Europa dan ook (bijna) niet wordt gedaan. Om nu te concluderen dat de kosten daarom niet transparant zijn, zoals het WODC doet, geeft een vertekend beeld, is blamerend voor WODC en wetenschappelijk onhoudbaar. Veeleer lijkt het WODC voor dommetje te willen spelen nu het zelf contract onderzoek doet en pleegt uit te besteden, en uit de op zijn website gepubliceerde “criteria voor de beoordeling onderzoeksvoorstellen/offertes”²⁹ drommels goed lijkt te weten hoe met uurtarieven om te gaan.

Voor wat betreft de advocatuur had het WODC zijn oor, bijvoorbeeld, bij het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken, te luisteren kunnen leggen. Het stoort ons des te meer omdat op ons kantoor het gebruik is “Amerikaans” uren te noteren, dat wil zeggen, met veel meer detail dan bij advocaten in Nederland, waaronder het kantoor van de Landsadvocaat, gebruikelijk is, waardoor onze urendeclaraties eenvoudiger zijn te controleren. Maar, Barbertje moet hangen!

Huur van “overheidsgebouwen”

---

²⁸ Het rapport, blz. 148, 5^e volle zin van onderen.

²⁹ Wij vonden de versie van Februari 2010 waarin nog het Ministerie van Justitie wordt genoemd als waartoe het WODC zou behoren.

Over de huur van “overheidsgebouwen” – er is geen sprake van huur van “overheidsgebouwen” maar van particuliere gebouwen door de overheid – valt het WODC meteen met de deur in huis³⁰:

“Reeds in 2002 werd in een publicatie over deugdelijk bestuur op Aruba gewezen op de verhuizing van DPO naar het Arulex-gebouw dat mede in eigendom was van genoemde landsadvocaat en broer van de Minister van Justitie, ...”

De bron? Een publicatie op de website van een kandidaat van een politieke partij, die bij de verkiezingen in 2009 geen zetel wist te behalen³¹. Het WODC presenteert vervolgens de bevindingen van de CAD en vermeldt:

“De CAD voegde bij haar rapport uit 2009 twee lijsten van gehuurde panden; de ene lijst was van de Dienst Financiën en de andere van de Directie Infrastructuur en Planning (DIP). Op deze lijsten, die niet geheel overeenkwamen, stonden ook de eigenaren van de gebouwen vermeld, waarbij het meestal om rechtspersonen ging. Bij afronding van deze rapportage ontvingen wij een lijst met aanvullende informatie over de bedrijven en daaraan gekoppelde personen.”

Het WODC wil niet (durft niet, mag niet?) verder concluderen dan:

“Wij hebben echter onvoldoende inzicht in de zeggenschapsrelaties tussen bedrijven en natuurlijke personen en geldstromen om een uitspraak te kunnen doen over de vraag wie zou worden ‘bevoordeeld’.”

Het WODC weet haarfijn te vermelden dat het Arulex-gebouw in “eigendom” was van de genoemde landsadvocaat en broer van de Minister van Justitie. Uit de lijsten gevoegd bij het rapport uit 2009 van de CAD, waarop meer dan 30 gehuurde gebouwen voorkomen, en de “lijst met aanvullende informatie over de bedrijven en de daar aan gekoppelde personen” had het WODC aanstonds op kunnen maken, dat de huur van het Arulex-gebouw aan de DPO rond de even verder op genoemde normprijs van Afl. 30.00 per m² lag³². Dit is dus een ander bedrag dan waarvoor de huidige AVP regering het Europe House á raison van Afl. 42.50 plus per meter per maand huurt voor tien jaren! Hoe zo bevoordeling? Maar, Barbertje moet hangen!

Het blijven verwijzen naar de landsadvocaat doet het vermoeden rijzen omtrent de identiteit van één van de “zeer betrouwbare” bronnen.

En daar is hij dan³³:

*“Zoals gezegd werd ons door respondenten medegedeeld en stond in **Diario [vette letters van CWT]** dat bedrijven, gelieerd aan de landsadvocaat, gebouwen zouden verhuren aan het Land en gesuggereerd werd dat daarbij sprake was van een ongerechtvaardigde verrijking.”*

maar het WODC moet (met spijt?) vervolgen:

---

³⁰ Het rapport, blz. 149.

³¹ Noot 424.

³² Het rapport, blz. 151 onder de kop “Normprijs en oppervlakte”.

³³ Het rapport, blz. 152.

“Hier kunnen wij op basis van de beschikbare gegevens geen uitspraak over doen, ... De suggestie dat ook andere MEP-gelieerde bedrijven panden verhuren aan het Land kunnen wij evenmin controleren.”.

Waarom dit dan opnemen als dit niet verifieerbare “verhalen” zijn? Zou het WODC echt onbekend zijn met het feit dat het Land veel panden huurt, ook van de eigenaar van het dagblad Diario? Maar Barbertje moet hangen!

Parkietenbos

Het rapport is doorspekt met citaten uit onbetrouwbare pers- en partijpolitieke bronnen. Zo bijvoorbeeld in onderdeel 7.2.6. met opschrift “De Dump in Parkietenbos”³⁴ waar wordt afgegaan op hetgeen op de website van een politieke partij, die bij de verkiezingen in 2009 geen zetel wist te behalen, staat. Volgens die bronnen was er een aanbesteding voor de bouw van een afvalverwerkingsinstallatie maar, hoewel de offerte van het bedrijf aan wie het project werd gegund niet de beste was, kreeg dat bedrijf toch dat project. Het bedrijf in kwestie werd hierin begeleid door het kantoor van de “landsadvocaat”. Is nou het project gegund als resultaat van die begeleiding? Hoe dit ook zij, het WODC rapport vermeldt even verder op³⁵:

“De Dump-zaak had wel andere juridische gevolgen. Om te beginnen vocht een Arubaans bedrijf B dat de opdracht niet had gekregen, het besluit de aanbesteding aan bedrijf A te gunnen aan voor de rechter, maar werd door deze in het ongelijk gesteld. ....”.

Het rapport vermeldt niet, dat bedrijf B met dezelfde stellingen en aan de hand van dezelfde stukken genoemd in de aangehaalde bronnen, pogingen heeft ondernomen de gunning te voorkomen om zelf het project binnen te kunnen halen, maar van de rechter iedere keer nul op zijn rekest kreeg³⁶. Maar, Barbertje moet hangen!

“Finders fee”

Even verderop wordt vermeld³⁷:

“Ook zou de regering voornemens zijn het kantoor van de landsadvocaat met bedrijven in kwestie samen te laten werken en zo aan deze een percentage van de opbrengst gunnen, de zogeheten “finders fee”. ”.

Dit wordt gezegd zonder dat er enig onderzoek naar de feitelijke juistheid van deze toch wel diffamerende aantijging of zelfs maar een poging daartoe! In noot 447 vinden wij dat dezelfde personen die achter de zo even genoemde website zaten, de bron van dit “verhaal waren”: “verhaal” of “feit”? Waarheid of fictie? Maar, Barbertje moet hangen!

Belangenverstrengeling en bevoordeling

Vervolgens³⁸:

---

³⁴ Het rapport, blz. 154.

³⁵ Het rapport, blz. 155.

³⁶ Het in de daarop volgende zin genoemde jaartal “2007” moet volgens ons 2009 zijn.

³⁷ Het rapport, blz. 157.

³⁸ Het rapport, blz. 163.

“De nauwe relatie tussen de MEP-regering en een landsadvocaat, tevens broer van de Minister van Justitie, wekte op een aantal terreinen de indruk van belangenverstrengeling en bevoordeling. Het ging hier om de veelvuldige verlening van overheidsopdrachten aan het kantoor van de landsadvocaat; tevens trad deze op als verhuurder van panden waar overheidsdiensten in werden gehuisvest. (let wel: van één pand en één dienst schakelt WODC hier al over naar de meervoudsvorm!) Ook vertegenwoordigde zijn kantoor buitenlandse bedrijven die het Land leek te willen contracteren, of contracteerde, in afwijking van de standaard aanbestedingsprocedure. Hieronder was het bedrijf dat de gunning kreeg voor de bouw van de afvalverwerkingsinstallatie. ....”.

De eerste zin van dit citaat kan in de huidige situatie als volgt worden geparafraseerd:

“De nauwe relatie tussen de AVP-regering en een landsadvocaat, ..., wekt op een aantal terreinen de indruk van belangenverstrengeling en bevoordeling.”.

Ook hier ontbreekt enig onderzoek naar de feitelijke juistheid van dit verhaal of zelfs maar een poging daartoe! We zouden gaarne van het WODC willen vernemen om welke “veelvuldige verlening van overheidsopdrachten” het is gegaan nu ons van die “veelvuldige verlening” niet gebleken is. De “landsadvocaat” zou ook gaarne willen vernemen van welke andere “panden waar overheidsdiensten in werden gehuisvest” dan het Arulex Center hij (via zijn beroepsvennootschap mede-)verhuurder zou zijn geweest. Ook zouden wij willen weten om welke buitenlandse bedrijven het ging die het Land leek te willen contracteren of contracteerde en van welke “standaard aanbestedingsprocedure” zou zijn afgeweken. Het WODC komt niet verder dan het noemen van één project van één buitenlands bedrijf, maar schroomt niet de meervoudsvorm te gebruiken!

Het WODC concludeert v.w.b. de minister tegen wie aangifte van corruptie is gedaan, vervolgens als volgt:

“... en of het advocatenkantoor hier een verwijt valt te maken, is op het moment van schrijven niet te zeggen.”.

Wat de zin is van het zelfs maar opnemen van het citaat laat zich raden. Maar, Barbertje moet hangen!

Toppunten van geschiedvervalsing

Alhoewel de onderzoeksperiode de jaren 2000-2009 betrof, vinden wij plotseling voorvallen uit 1997 in het rapport vermeld³⁹:

“Een vroeg geschil betrof het voorval waarbij de eerste Minister van Justitie van de MEP een officier van justitie de opdracht gaf om een gedetineerde client uit de praktijk van het advocatenkantoor van die minister vrij te laten. De PG legde dit toen voor aan het Hof, dat de invrijheidstelling afwees.”

In noot 723 wordt gezegd dat dit citaat afkomstig zou zijn van een “respondent uit de rechtshandhaving”. Ook dit lijkt op volksbedrog tenzij die respondent naïef of onwetend dan wel de huidige Minister President is of door die c.q. diens partijgenoten is ingefluisterd. Die

---

³⁹ Het rapport, blz. 246.

"Minister van Justitie" is dezelfde persoon als de met "landsadvocaat" aangeduide partner van ons kantoor.

We beginnen met de eerste geschiedvervalsing, de tweede zin "De PG legde dit toen voor aan het Hof, dat de invrijheidstelling afwees.". Het zou toch voor het WODC heel eenvoudig moeten zijn geweest om de anonieme respondent of respondenten te vragen naar de uitspraak van het Hof? Had het WODC dat gedaan, dan had die respondent, hadden die respondenten die niet kunnen overleggen. Waar die zin op zinspeelt betrof geenszins een "Minister van Justitie van de MEP" maar een "Minister van Justitie van de AVP" en wel de heer E.J. (Watty) Vos. Na het aantreden van het kabinet Henny Eman II in 1994 gaf de toenmalige AVP minister, wijlen E.J. (Watty) Vos, een bedenkelijke opdracht aan de toenmalige PG, de heer Mr. J. Zwinkels, De PG, had vanwege zijn bedenkingen, het geval voorgelegd aan het Hof, dat de PG gelijk gaf in zijn weigering die opdracht uit te voeren. Dit voorval is terug te vinden in het rapport "Met alle respect" van de commissie onder leiding van oud Minister Job de Ruiter. Wat de anonieme respondent wilde bereiken: dat het Hof ingrijpen niet voor rekening van de AVP minister zou blijven geboekstaafd maar op het conto van een MEP minister zou worden geschreven. Een pertinente en bedenkelijke poging tot geschiedvervalsing! Dat gebeurt met het klakkeloos opschrijven van roddels. Maar, Barbertje moet hangen!

Voor wat betreft de tweede geschiedvervalsing gaan wij terug naar de eerste zin van laatst vermelde citaat, en wij verwijzen naar de brief van "landsadvocaat" kantoorgenoot Hendrik Croes van 15 mei 1997 gericht aan ondermeer de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden, de Regering van Aruba, de BVD en het Interim hoofd van de Veiligheidsdienst Aruba, de heer A. Koerten, waarvan een kopie op onze website zal worden geplaatst, waaruit wij citeren:

"Aangezien het rapport Koerten in de publiciteit is gebracht, zou de argeloze lezer door de gewraakte passage op pag 20/21 de onjuiste conclusie kunnen trekken en zich een vals beeld kunnen vormen van de werkelijke en ware geschiedenis en van mijn betrokkenheid daarbij. Aan de heer Koerten moet wel worden toegegeven dat hij de vindplaats voor zijn onwaar verhaal heeft aangegeven, namelijk de scriptie van een rechtsstudent aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen de heer Mike G. Eman, broer van Minister President Eman en persvoorlichter van het kabinet Eman I, bekend om geschiedsvervalsing, vooral over de "grote" rol van zijn vader bij de realisering van de Status Aparte, zo sterk dat zijn vader's borstbeeld moest worden geschrapt door de namen van honderden werkelijk Arubaanse helden, want anders zou dat borstbeeld weleens om kunnen vallen van zijn rol zonder betekenis voor de Status Aparte. Desgevraagd heb ik eind 1992 mijn mening gegeven over deze scriptie aan mej. Eeffe Hermers correspondentie van het dagblad "Amigoe" luidend ongeveer als volgt: De heer Mike Eman heeft met zijn scriptie de politieke campagne van zijn broer willen dienen. De grootste tekortkomingen van deze scriptie - en die fouten moeten uiteraard zijn scriptiebegeleider zwaarder dan de student Eman worden aangerekend - zijn de volgende dat de heer Eman is uitgegaan van een onjuiste toedracht van het geval Sanchez Lopez en zijn conclusies daardoor verworpen tot drijfzand, alsmede dat noch student noch scriptiebegeleider hebben gedacht aan het principe audi et alteram partem. Dit is een opstel, geen scriptie enige universiteit waardig voor een academische discussie. I[k] vind het spijtig dat ik de eerste ben die Hr. A. Koerten op dit onderdeel van zijn overigens interessant en onthullend rapport onderuit moet halen, maar Hr. Koerten had door simpele

navraag op het parket (of aan mij) zelf kunnen vaststellen of Sanchez Lopez ooit client was van mij of enige kantoorgenoot. De stelbrieven van de advocaten liggen op het parket. Hr. Koerten had ook op het parket, griffie en immigratiedienst zelf kunnen nagaan of Sanchez Lopez zijn straf had uitgezeten en of hij daarna was gedeporteerd met verbod van terugkeer in plaats van klakkeloos een studentenopstel voor waar aan te nemen.”.

Ja, die Mike Eman is dezelfde die thans Minister President van Aruba en medeondertekenaar van de onderzoeksopdracht is, en dat principe is inderdaad dat van hoor en wederhoor! Een prominente anonieme respondent van WODC? Maar, Barbertje moet hangen!

De “Fondo” zaak en de “landsadvocaat”

Ook voor wat betreft de Fondo zaak⁴⁰ wordt de “landsadvocaat” er bij gesleept:

“Die vervolging betrof met name de Fondo-zaak. Het OM werd lopende het onderzoek van verschillende kanten van partijdigheid beschuldigd. Sommigen (wie? Vraag van CWT) zagen in de zaak een afrekening van de MEP met de AVP, waarin het OM zich liet gebruiken door de MEP-regering. Een respondent uit de rechtshandhaving stelde echter dat de rechter had geconcludeerd dat geen sprake was van – door de verdediging aangevoerde – ongeoorloofde beïnvloeding in deze zaak.”.

terwijl noot 727 vermeldt:

“De beïnvloeding moest blijken uit brieven die de landsadvocaat, tevens broer van de Minister van Justitie, over de zaak aan zijn broer (niet aan het OM) geschreven had. De brieven waren inderdaad geschreven en werden ter zitting behandeld. Minister en landsadvocaat werden door de rechter gehoord, waarna die tot dit oordeel kwam.”.

Ondanks die rechterlijke uitspraak wordt dit voorval in extenso in het rapport vermeld en doet zich weer de vraag voor: waarom? Het WODC lijkt rechterlijke uitspraken en het daaraan ten grondslag liggende rechterlijk onderzoek, niet te willen respecteren! Het WODC poogt hiermee onder de tapijt te schuiven de echte redenen waarom die Fondo zaken liepen. Al ver voor dat het WODC rapport het licht zag, heeft het rapport van de Waarheidscommissie uit 2002⁴¹ belangrijke bouwstenen aangedragen om goed en deugdelijk bestuur te bevorderen door aan te tonen hoe het niet moest en om herhaling te voorkomen! Maar, Barbertje moet hangen!

Insluiting van de “landsadvocaat”

Tenslotte⁴²:

“In een andere kwestie, maart 2008, kwam de gehele top van de MEP, met inbegrip van de minister-president – maar niet de Minister van Justitie – protesteren bij het KIA, waar de advocaat die ook als landsadvocaat optrad, was ingesloten vanwege een beschuldiging van aanrijding van een verkeersregelaar: ... ‘Die stonden allemaal te

---

⁴⁰ Het rapport, blz. 247.

⁴¹ “Een kwestie van mentaliteit – Bestuur en integriteit op Aruba”, eindrapport van de Comision di Berdad, dat zo een 143 pagina’s telt, wordt in het rapport behandeld op blz. 139-142. Het is opgenomen in de literatuurlijst van het rapport op blz. 303. Aan de aanbevelingen en conclusies van het rapport van de Comision di Berdad wordt geen aandacht besteed; het wordt zelfs niet in hoofdstuk 10 van de analyse en conclusies van het rapport genoemd.

⁴² Het rapport, blz. 248.

fulmineren tegen de rechter en de OvJ, en ze blokkeerden de weg. Krankzinnig natuurlijk! De (waarnemend PG) was des duivels dat de rechter in feite het werk onmogelijk werd gemaakt.' " 43.

Het WODC kan zich duidelijk geen beeld vormen van de te denken gevende wankelende houding van de OvJ, die het bevel tot aanhouding op ondeugdelijke gronden had gegeven en handelde uit angst voor stakende ambtenaren⁴⁴ eerder dan op de merites van de zaak, want de - als burger geklede - verkeersregelaar (en diens medeplichtige collegae) had(den) het hele verhaal verzonnen! Die onbezonnen actie van de OvJ leidde tot reactie in het midden van een slepende ambtenarenstaking! Was het te moeilijk voor het WODC om dit na te gaan?

Noot 734 vermeldt:

"De verkeersregelaar werd in eerste aanleg veroordeeld wegens het doen van een valse aangifte (maar later door het Hof vrijgesproken) en de landsadvocaat werd vrijgesproken van doorrijden na een aanrijding (een respondent uit de rechtshandhaving; zie ook: 'Vrijspraak voor Hendrik Croes', Amigoe, 17 juli 2008)."

Ook hier de vraag waarom dit in extenso moest worden opgenomen terwijl er een rechterlijke uitspraak is! Maar, Barbertje moet hangen!

Wiens brood men eet, ...

Het WODC is onderdeel van het ministerie van Veiligheid en Justitie en als zodanig onderworpen aan het gezag van de Nederlandse minister van Veiligheid en Justitie. De declaratie van het WODC (urendeclaratie?) wordt uit fondsen afkomstig van de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, bestemd voor Aruba, voldaan. Na lezing van het rapport ontkomen wij niet aan de indruk⁴⁵: "Wiens brood men eet, diens woord men spreekt".

Het draagt in ieder geval niet bij tot⁴⁶:

".... het overbruggen van polarisatie en het bevorderen van transparantie en onpartijdigheid."

Maar wellicht was dat ook helemaal niet de bedoeling want Barbertje moest hangen!

Als klap op de vuurpijl hebben de (voormalige) Nederlandse Minister van Koninkrijksrelaties Mr. P.H. Donner en de Arubaanse Minister President Mike Eman in het op 27 oktober 2011 ondertekende "Samenwerkingsprotocol" laten optekenen op pag. 4 onder IV sub a bestuurlijke vernieuwing te bevorderen, waarbij ook de aanbevelingen in het WODC onderzoek naar de staat van bestuur van Aruba worden meegenomen."

---

⁴³ Het rapport, blz. 246.

⁴⁴ Ja, ons kantoor vertegenwoordigde Aruba ter gelegenheid van die staking.

⁴⁵ Vgl. Joost van Kasteren, "Contractonderzoek blijft riskant voor integriteit", Akademie Nieuws 100, december 2008, blz. 32 e.v. Akademie Nieuws is de nieuwsbrief van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

⁴⁶ Het rapport, onderdeel "10.5. Ten Slotte", blz. 282.

Croes Wever Tchong

Het WODC rapport "De staat van bestuur van Aruba": een reactie

---

Een verbetering van het bestuur valt moeilijk na te streven met een op roddels gebaseerd WODC onderzoek. Dit heeft Minister Donner – curieus - in ongeveer dezelfde bewoordingen verklaard in de Tweede Kamer over het gelekte "memo van de veiligheidsdienst" over vermeende (niet) ministeriabiliteit van Curaçaose ministers⁴⁷.

Het beeld dat het WODC heeft willen scheppen als zouden de zorgen over de rechtshandhaving en de deugdelijkheid van bestuur op Aruba terug zijn te voeren op ons reeds meer dan 40 jaar bestaande kantoor, is echt te veel eer zodra de feiten van de verhalen zijn onderscheiden!

Deze brief alsmede alle bladzijden en stukken waarnaar daarin wordt verwezen, zullen wij op onze website www.lawyersaruba.com plaatsen.

Aruba, 12 April... 2012

---

⁴⁷ Aldus gerapporteerd in De Telegraaf van 27 oktober 2011 onder kop "Stampij in de Kamer over Curaçao-rel".. Zie ook de handelingen Tweede Kamer, notulen van de vergadering van 26 oktober 2011, blz. 50 e.v. Over het "memo" zegt Minister Donner op die bladzijde "Het circuleert in kranten en wij weten wat de waarde daarvan is!".